

P6_TA-PROV(2006)0347

Programy oznakowania ekologicznego dla produktów rybołówstwa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie rozpoczęcia debaty nad stanowiskiem Wspólnoty w sprawie programów oznakowania ekologicznego dla produktów rybołówstwa (2005/2189(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego rozpoczynający debatę nad stanowiskiem Wspólnoty w sprawie programu oznakowania ekologicznego dla produktów rybołówstwa (COM(2005)0275),
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,
 - uwzględniając sprawozdanie nr 780 przyjęte na 26. sesji Komitetu Rybołówstwa Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), która odbyła się w Rzymie w dniach 7-11 marca 2005 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji przedstawiający plan działań wspólnotowych mających na celu włączenie wymogów ochrony środowiska do wspólnej polityki rybołówstwa (COM(2002)0186),
 - uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie przyszłości rynku produktów rybołówstwa w Unii Europejskiej: odpowiedzialność, współpraca i konkurencja (COM(1997)0719),
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A6-0219/2006),
- A. mając na uwadze, że wprowadzanie na rynek produktów rybołówstwa posiadających wiarygodny certyfikat potwierdzający, że zostały złowione, wyhodowane, zebrane lub przetworzone zgodnie ze zrównoważonymi kryteriami ochrony środowiska, może w istotny sposób przyczynić się do tego, by zarówno producenci, jak i konsumenci przywiązywali większą wagę do celów zrównoważonego rybołówstwa,
- B. mając jednak na uwadze, że żadne kryterium dotyczące znaczenia zrównoważonego rozwoju w zakresie produktów rybołówstwa nie istnieje na forum międzynarodowym,
- C. mając na uwadze, że podejście ekologiczne jako część programu oznakowania ekologicznego powinno zawsze opierać się na ocenach o szerokim zasięgu,
- D. mając na uwadze, że w programie ekologicznego oznakowania i certyfikacji należy dać pierwszeństwo systemowi certyfikacji opartemu na wielu kryteriach,

- E. mając na uwadze, że od 1998 r. FAO analizuje kwestie związane z oznakowaniem ekologicznym dla produktów rybołówstwa i akwakultury i że w maju 2005 r. Komitet Rybołówstwa FAO wydał wytyczne w tej dziedzinie,
- F. mając na uwadze, że Światowa Organizacja Handlu (WTO) zajmuje się tą sprawą od czasu rozmów w Dausze w 2001 r., gdzie ujawniły się obawy krajów rozwijających się, że oznakowanie ekologiczne może stać się kolejnym narzędziem protekcjonizmu chroniącym produkty z krajów bardziej rozwiniętych,
- G. mając na uwadze, że oznakowanie ekologiczne dla produktów rybołówstwa będzie mogło służyć sprawniejszemu zbieraniu informacji na temat określonych połowów (poprawa ilości i wiarygodności danych),
- H. mając na uwadze istniejącą różnorodność oznakowań ekologicznych i kryteriów ich przyznawania oraz wynikającą stąd nieufność i dezorientację wśród konsumentów, czego skutkiem może być dyskredytacja tego mechanizmu,
- I. mając na uwadze niedawne podpisanie przez Wspólnotę Europejską Porozumienia w sprawie międzynarodowego programu ochrony delfinów i związany z tym ekologiczny system certyfikacji (Dolphin Safe),
- J. mając również na uwadze, że – jak stwierdzono – oznakowanie ekologiczne i oznakowanie jakości są ze sobą mylone,
- K. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2371/2002 wszystkie połowy prowadzone w Unii Europejskiej powinny być z definicji zrównoważone, ponieważ powinny spełniać normy wspólnotowe,
 1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji rozpoczynający debatę nad stanowiskiem Wspólnoty w sprawie programu oznakowania ekologicznego dla produktów rybołówstwa;
 2. wyraża jednak ubolewanie z powodu opóźnienia w pracach Komisji nad sporządzeniem tego komunikatu, co spowodowało namnożenie się oznakowań ekologicznych z inicjatyw prywatnych bez żadnej kontroli publicznej, z czym wiąże się problem wiarygodności i dezorientacja wśród konsumentów i producentów;
 3. zwraca ponadto uwagę na prawdziwe cele twórców wielu z tych oznakowań, które – ze względu na fakt, że konsumenci przywiązują coraz większą wagę do zrównoważonego rozwoju – używane są po prostu jako reklama w celu zwiększenia sprzedaży, przy czym konsument nie ma żadnej rzeczywistej gwarancji, że produkty faktycznie przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju;
 4. uważa, że szereg obecnie stosowanych programów sprawia, że kwestia ta staje się coraz bardziej złożona i że wszelkie przyszłe projekty powinny zostać opracowane w taki sposób, aby nie dawały handlowej przewagi podmiotom już działającym na rynku;
 5. rozumie, że jedynym celem komunikatu jest rozpoczęcie powszechnej debaty, bez zagłębiania się na razie w merytoryczne zagadnienia dotyczące kryteriów, jakim powinno odpowiadać wspólnotowe oznakowanie ekologiczne; wyraża jednak ubolewanie, że komunikat Komisji wnosi bardzo niewiele do debaty, którą Komisja planuje rozpocząć, a którą zarysowuje zbyt ogólnie i bez dostatecznej refleksji;

6. ubolewa nad brakiem ambicji komunikatu i uważa, że wybrana opcja (polegająca na ustaleniu minimalnych wymogów w zakresie dobrowolnych programów ekologicznego oznakowania towaru) nie odpowiada w pełni wyzwaniom, których dotyczy; uznaje, że bez względu na rodzaj oznakowań używanych na rynku muszą one być monitorowane w sposób niezależny, aby były całkowicie godne zaufania i wiarygodne dla konsumenta;
7. wzywa do większego uznania na szczeblu europejskim rybołówstwa metodami tradycyjnymi; domaga się zatem, aby przed ewentualnym wdrożeniem systemu oznakowań ekologicznych zasięgnięto opinii zainteresowanych stron, w tym przedstawicieli rybołówstwa metodami tradycyjnymi, oraz aby ich sugestie zostały wzięte pod uwagę;
8. uważa, że skuteczne będzie tylko jedno, łatwo zrozumiałe dla konsumentów oznakowanie, które umożliwi ukierunkowanie ich wyborów na produkty chroniące trwałość zasobów połowowych;
9. zachęca w związku z tym Komisję do promowania szerokiej debaty, w której będą mogły wziąć udział wszystkie zainteresowane strony i która pozwoli na głęboką refleksję nad liczbą i znaczeniem nadal otwartych kwestii;
10. zgadza się zasadniczo z celami dotyczącymi zrównoważonego charakteru, harmonizacji, ustalania pochodzenia, przejrzystości, obiektywizmu i niedyskryminacji, o których mowa w punkcie 4 komunikatu; uważa, że wprowadzenie jednego unijnego oznakowania ekologicznego jest skomplikowane z biurokratycznego punktu widzenia;
11. wyraża przekonanie, że stosowanie wiarygodnych oznakowań ekologicznych może być bardzo skutecznym narzędziem w walce z nielegalnymi, niezgłaszanymi i nieregulowanymi połowami, ponieważ wymaga bardzo jasnej dokumentacji wykazującej pochodzenie ryb, co w znacznym stopniu utrudnia wprowadzenie na rynek ryb pochodzących z nielegalnych połowów;
12. zwraca się do Komisji o wyjaśnienie, co rozumie przez oznakowanie publiczne o charakterze wspólnotowym, jako że analiza opcji 2 („Stworzenie jednolitego wspólnotowego programu oznakowania ekologicznego dla ryb i produktów rybołówstwa”) oraz opcji 3 („Ustalenie minimalnych wymogów dla dobrowolnych programów oznakowania ekologicznego”) rozważanych w komunikacie wprowadza niejasność w kwestii uwzględniania rozważań prowadzonych na forach międzynarodowych w sprawie właścicieli systemów oznakowania ekologicznego;
13. uważa, że po wprowadzeniu programu oznakowania i certyfikacji ekologicznej Komisja powinna promować go i objaśniać wszystkim podmiotom uczestniczącym w omawianym procesie; jest zdania, że Komisja powinna również zapewnić spełnianie warunków ustalonych przez podmioty odpowiedzialne za oznakowanie i certyfikację, aby nie dopuścić do oszukania konsumenta;
14. nalega, aby w terminie sześciu miesięcy Komisja opracowała komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady, uwzględniający wnioski z szerokiej debaty, w sprawie minimalnych wymagań i wytycznych, jakie powinien spełniać wspólnotowy system oznakowania ekologicznego dla produktów rybołówstwa;
15. nalega również, aby przy opracowywaniu podstaw systemu oznakowania ekologicznego dla produktów rybołówstwa w UE Komisja uwzględniła międzynarodowe kryteria w tej

dziedzinie, w szczególności kryteria ustalone przez FAO, tak aby system, między innymi:

- (a) był spójny zarówno z kodeksem postępowania w zakresie odpowiedzialnego rybołówstwa FAO, jak i z rezolucjami innych instytucji międzynarodowych, między innymi ONZ i WTO;
- (b) był systemem dobrowolnym i gwarantował lepszą ochronę środowiska, a zarazem, aby nie sugerował, że produkt bez oznakowania ekologicznego jest produktem gorszej jakości;
- (c) był przejrzysty na wszystkich etapach, w tym również w odniesieniu do struktury wewnętrznej i przepisów finansowych;
- (d) nie był dyskryminacyjny i nie stwarzał przeszkód dla handlu, w szczególności w stosunku do krajów rozwijających się, zapewniając jednocześnie uczciwą konkurencję;
- (e) został zainicjowany przez Komisję, która powinna ustanowić normy funkcjonowania systemu, gwarantując niezależność specjalnych organów akredytacyjnych i certyfikacyjnych, zasadniczych elementów postępowania, a także odpowiedzialna jest za wiarygodność treści oznakowania;
- (f) opierał się na kryteriach zrównoważonego rybołówstwa, które powinny wprowadzać wyższy poziom wymagań niż kryteria wspólnotowego systemu zarządzania zasobami i powinny opierać się na poważnych analizach naukowych, przy czym mogą to być kryteria zarówno ogólne, jak i szczególne, w zależności od produktów rybołówstwa, do których się odnoszą;
- (g) gwarantował, że oznakowanie podaje prawdziwe informacje, co wymaga zapewnienia łańcucha kontroli produktu od statku rybackiego po końcowego konsumenta, czyli monitorowania certyfikacji, potwierdzającego, że oznakowany produkt spełnia zakładane warunki;
- (h) obejmował procedury wiarygodnego i niezależnego audytu i weryfikacji;
- (i) zapewniał niezbędne reklamy systemu;
- (j) proponował, aby wybrać oznakowanie zawierające końcowy wynik oceny produktu w łatwym i zrozumiałym dla konsumentów tekście;

16. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i rządów państw członkowskich.